No. 1667

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

1852

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 14 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

Het begint in België zonderling te loopen, en bij het waarnemen van enkele verschijnselen, kunnen wij moeijelijk onbezorgd blijven. Voor heden bepalen wij ons tot de aanwijzing van een paar teekenen des tijds.

Men herinnert zich, dat de gevallene regerings-partij, ter gelegenheid van de verkiezingen van Junij ll., gemeene zaak had gemaakt met de demokratiesch-socialistische partij. Beider organen prezen dezelfde kandidaten aan en *Indépendance* en *Observateur* reikten de hand aan de radikale *Nation* en den radikalen *Broedermin* (het Belgiesch blad, waarvoor de organen van de ten onzent bestaande geheime genootschappen hunne sympathie niet verbergen). Wat gebeurt intusschen? Te Marseille wordt een aanslag in gereedheid gebragt op het leven van den Prins-President der Fransche Republiek — en de *Nation* aan 't juichen en aan 't applaudizeeren! Ware Lodewijk Napoleon gevallen onder het verraderlijk moordwerktuig — hij had zijn verdiend loon ontvangen! En wat de honderden menschen betreft, die rondom hem zonden gesneuveld zijn — welnu, verdienden zij een beter lot in loon van hunne vleijerijen aan den geweldenaar toegezwaaid, en voor hunne verzaking van de volksregten? — Zóó schreef de *Nation*; en verscheidene dagen lieten *Indépendance* en *Observateur* deze afschuwelijke taal zonder eenig protest; en op den man af, moest het hun door de organen der konservatieven afgevraagd worden, of zij met die taal instemden, alvorens zij besluiten konden zich daartegen te verzetten; en toen zij eindelijk daartoe besloten hadden, ook toen zelfs konden zij het niet eens van zich verkrijgen, de *N*[illegible] de [illegible] de algemeene verontwaardiging! Zou dat zonder beteekenis zijn?

Er is echter meer nog. Terwijl *Nation* en *Broedermin* voortgaan op hunne wijze te spreken, gaan *Indépendance* en *Observateur* van hunnen kant voort te toonen, »*qu'ils ont un beau talent pour le silence*," volgens de fijne uitdrukking van Talleyrand. Wat namelijk zeggen nu de eersten, nu zij op hunne hoofden de algemeene verontwaardiging zich voelen zamentasten? Niets minder dan dit, dat een dorpspastoor bij zijne gemeentenaren eene petitie ter onderteekening aanbiedt, aan het adres van Lodewijk Napoleon, »met het doel om de inlijving van België bij Frankrijk te verkrijgen." Onnoodig te zeggen, dat al de bladen der konservatieven de lasteraars sommeeren den aan het geïnkrimmineerde feit schuldigen dorpspastoor te noemen: doch te vergeefs. Op hun vragen volgt geen antwoord! Of zoo er een antwoord op volgt, dan luidt het aldus:

»Het staat in mijne magt hunne uitdaging te beantwoorden; ik kan namen opnoemen; ik kan eenen priester, pastoor van gindsche parochie met den vinger aanwijzen, aan wiens handen het misdadige verzoekschrift is toevertrouwd geweest, en evenzoo de leeken van deze of die gemeente, aan wie de pastoor het ter teekening heeft aangeboden.

[illegible], arme priester heeft voorzeker den eersten stap niet gedaan tot zulk eene kuiperij tegen de veiligheid van den Staat. Het ware bespottelijk van ongerijmdheid, te veronderstellen dat hij de petitie zou hebben opgemaakt, dat zijne handeling op haar zelve staat, en dat hij geen medewerkers zou hebben om hem daarbij ten dienst te staan. Het is duidelijk dat hij niets anders is dan een der uitvoerders van een uitgestrekt komplot, bedacht en gesmeed tegen de vrijheden en de onafhankelijkheid des lands.

»Het betaamt mij niet gebruik te maken van een onbescheiden woord tegen iemand, die misschien veelmeer dom dan schuldig is, en wiens daad waarschijnlijk minder het gevolg is van de uitvoering van eigen wil, dan wel van blinde gehoorzaamheid aan zijne overheden. Het betaamt mij evenmin mij te verlagen tot de rol van verklikker, gelijk de Jezuiten van alle tijden en plaatsen [illegible] hebben."

En [illegible] blijft dan op een lid der achtingswaardige Belgische [illegible]lijkheid de lasterlijke verdenking kleven, dat [illegible] aan landsverraad schuldig maakt! Inmiddels rep[illegible]eeren de bladen der gevallen regerings-partij het door de radikale bladen uitgevonden nieuwtje, zonder eenige aanmerking, zonder eenig voorbehoud, zonder ten minste daarbij te vermelden, dat de lasteraars, gesommeerd om hunne beschuldiging te preciseeren, niets dan ellendige uitvlugten in het midden hadden te brengen! En aldus verspreidt zich intusschen de laaghartigste verdenking tegen de Belgische geestelijkheid, alsof zij, ontrouw aan al hare pligten, België zoekt over te leveren in de handen van Lodewijk Napoleon!

Zóó handelt de revolutionnaire partij in België, en zóó wordt er de konservatieve partij behandeld. Hoe zou men zonder levendige bezorgdheid de toekomst van België kunnen te gemoet zien?

Opmerkelijk is het volgende artikel, voorkomende in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*. Daarin is veel, dat door allen, die het Vaderland liefhebben, ernstig mag betracht worden. Zij schrijft aldus:

„De zoogenaamde anti-revolutionnairen en de toestand van België.

»Wij lezen in het zoogenaamde anti-revolutionnaire blad van eergisteren:

»»De toestand van België is voor Europa en *is in-*
»»*zonderheid voor Holland* opmerkenswaard."

»»Reeds werd België door de Bonapartistische bladen(??)
»»beschouwd als *Frankrijk onder een anderen naam.*'

»»Als België aan Frankrijk behoort, breidt Frankrijk
»»zijn invloed ook over Holland uit. Dit was een axioma
»»in de Europesche staatkunde, dat de ondervinding niet
»»gelogenstraft heeft. In dat geval schrijft Burke, is
»»Holland inderdaad onder Frankrijk gebragt: *Holland*
»»*must virtually belong to France.*"

»Het gevaarlijke van den toestand van België behooren wij inderdaad niet uit het oog te verliezen. Wij gelooven niet dat het, voor Frankrijk zelf, geraden zoude zijn een aanslag op België te wagen; maar men kan niet zeggen, waarvoor men met den Franschen president gewaarborgd is. Voor Nederland zou de nabuurschap van Frankrijk zeker niet te wenschen zijn, niet alleen om den Franschen invloed, maar voornamelijk om de Fransche magt.

»Wat is onze pligt bij de mogelijkheid dat dit gevaar voor ons ontstaat? Zonder twijfel ons eendragtig aaneen te sluiten, alle inwendige twisten te staken en ons innerlijk zoo veel mogelijk te versterken.

»Wat doen daarentegen de zoogenaamde anti-revolutionnairen?

»Twist en tweedragt stoken zooveel zij kunnen; godsdienstige geschillen oprakelen en de belijders van de verschillende godsdiensten tegen elkander opzetten en in het harnas jagen; verdeeldheid zaaijen en verbittering in de gemoederen brengen; de regering zooveel in hunne magt is verzwakken, en onvergenoegdheid en ontevredenheid bij de ingezetenen wekken. Ziet daar, wat de zoogenaamde anti-revolutionnairen, die het gevaar schijnen in te zien, meenen te moeten doen, om ons krachten te schenken, als de vijand van buiten ons mogt bestoken!

»Gelukte de toeleg en waren de Nederlanders niet wijzer, dan dat kleine partijtje, dat zich bij uitnemendheid nationaal noemt, welk eene gemakkelijke prooi zouden wij dan niet zijn voor een ieder, die slechts de hand naar ons wilde uitsteken!

»Ons afmattende in theologische haarkloverijen; ons dagelijks tegen elkander opwindende, om godsdienstige overtuigingen, die wij elkander zouden willen opdringen; eerbied voor onze eigene godsdienstige meeningen vorderende, zonder die van anderen te eerbiedigen, zouden wij onze beste krachten tegen elkander verspillen, en ons onmagtig bevinden tegen den gemeenen vijand.

»De hemel zij dank, dat zulk eene partij niet is de nationale, dat zij slechts bestaat uit zeer weinigen, die bij de natie geene sympathie vinden.

»Bij den boogen toon, dien zij aanslaan, mag men wel vragen of hunne handelwijze vaderlandslievend is.

»Zij voorzien het gevaar en, in stede van krachtige aaneensluiting aan te raden, wekken zij dagelijks meer en meer onzalige twisten, en lag het aan hen, het vuur der tweedragt werd iederen dag meer aangeblazen.

»Handelt men zóó als men den vijand van buiten vreest?

»Wij gelooven niet dat men op deze wijze zijn vaderland dienst bewijst."

Wij ontvangen van eene geachte hand het volgende schrijven:

»'t Is opmerkelijk welke zotte en onwaarschijnlijke geruchten er onder het publiek rondloopen, terwijl men niet weet vanwaar, nog van wien zij uitgaan. Zoo liep er dezer dagen een gerucht in Gelderland, dat de menschen van top tot teen ontroerde; vooral Tiel was in diepe verslagenheid gedompeld! Dit gerucht behelsde niets minder dan dat de heer van Dam van Isselt, *definitief* en voor dezen keer onherroepelijk, de staatkundige loopbaan zou vaarwel zeggen, gebukt als hij ging onder den last der lauweren door hem in de Tweede Kamer geplukt. Na zooveel woelens ging hij rust zoeken en een stil leven leiden. Te dien einde zou hij zich in een Maronitenklooster op den Libanon begeven, om daar boetvaardigheid te doen en het groot onsterfelijk werk te voltooijen, 't welk de faam aan zijne pen toeschrijft, en waarvan tegenwoordig eene nieuwe aflevering met grooten omhaal in een aantal dagbladen, te beginnen met de *Fakkel*, wordt aangekondigd. Ondertusschen hebben wij zeer onlangs gezien, hoe weinig geloof men aan die zotte geruchten moet hechten, die voorzeker opzettelijk door kwalijkgezinden worden uitgestrooid. Immers de Provinciale Staten van Gelderland hebben den heer van Dam van Isselt een brevet van lidmaatschap der Eerste Kamer geschonken, waarin hij met gelijken glans als in de Tweede gaat zitting nemen!"

De laatste aflevering van den *Tijdspiegel* heeft ons verrast met een artikel, waarin wij de eene en andere niet onjuiste aanmerking ontmoeten. Het handelt vooral over de splitsing van de openbare school in eene Roomsche en Protestantsche. Sints lang weten onze lezers, welke daaromtrent onze inzigten zijn. Wij gaan dit punt dan ook stilzwijgend voorbij, ons bepalende tot de mededeeling van de karakteristiek van het oogenblik, waarop de wet van 1806 in het leven trad.

»Welke, aldus de *Tijdspiegel*, was de geest der vorige eeuw in het godsdienstige? Een geest van volslagen onverschilligheid. In de Roomsche kerk zedeloosheid althans in de hoogere standen en ongeloof (1), in de Protestantsche onnatuurlijke formulierendwang; zietdaar wat, in verband met wijsgeerige navorschingen, die veelzins tot dwaling leidden, aan de kerk van Christus alle gezag had doen verliezen en de Christenheid deels tot uitspporigheden deed voortthollen, die ons, Gode zij dank! heden doen huiveren, deels onder het ijzeren juk bragten van eene overheerschende partij, waaraan men den moed niet had zich te ontrukken. Was het wonder, zoo er, na het doorstaan der krisis, een geest van onverschilligheid volgde, die men gewoon is, verdraagzaamheid te noemen? Voeg daarbij, dat de Roomschen hier te lande, aan een geest van slaperige ondergeschiktheid gewoon, zich in den nieuwen toestand van zaken zeer behagelijk voelden aangedaan en zich, wat de overgroote massa betreft, aanvankelijk met schroom en vrij lang zonder bekwaamheid naast hunne vorige meesters plaatsten; eindelijk, dat wij weldra een gemeenschappelijken meester kregen die er boven al behagen in schiep, om over den paus en de geestelijkheid te heerschen. — en ge hebt althans eenige gegevens, waaruit gij de verdraagzaamheid van het begin dezer eeuw kunt verklaren. Welnu, onder zulke omstandigheden moest de wet van 1806 wel voor een meesterstuk gelden. De wijsgeeren waren tevreden met de opleiding tot Christelijke en maatschappelijke deugden [illegible]

---

(1) De schrijver in den *Tijdspiegel* had [illegible], zoo hij deze beschuldiging met een enkel [illegible] had. Om maar iets te noemen: hoe vele [illegible] leverde de Fransche geestelijkheid niet op tegen [illegible] Talleyrand! Dien aangaande raadplege het geleerde publiek van den *Tijdspiegel*, dat, helaas, zoo weinig leest [illegible] laatste mandement van den grijzen Bisschop van [illegible]; of wil het liever een Protestant raadplegen — het leze dan Bungener's *Voltaire et son siècle*.

RED. V. D. TIJD.

de Protestanten verheugden zich dat wij facto zoo goed als uitsluitend onderwijzers leverden en de Roomschen waren tevreden, dat zij niet voor papen werden gescholden. Maar was dat nu de echte verdraagzaamheid? Neen, voorwaar, maar dat is verdraagzaamheid, als men, schoon doortrokken van en bezield door een levendig werkzaam geloof, toch een ander zijne overtuiging laat, hem open in de oogen ziet en hartelijk de hand drukt.

»Men beschouwt het als een ongunstig teeken des tijds, dat men tegen de wet van 1806 bezwaren gaat opperen. Wij gelooven, dat er drijvers kunnen zijn, wier bedoelingen men moet misprijzen, althans mistrouwen, maar *in 't algemeen houden wij het voor een gunstig teeken, dat onze Roomsche broeders zich mondig beginnen te voelen*; wij houden het ook voor zoo ongunstig niet, dat in de Protestantsche kerk positieve strekkingen zich opdoen, die in allen geval van vernieuwd godsdienstig leven getuigen. Wij weten wel, dat onze Roomsche broeders, zoo als het gaat met hen, die zich mondig voelen, wel eens overdreven zijn in hunne eischen; dat zij, die zich bij uitstek Gereformeerden achten, welligt het regt van eerstgeboorte zouden willen doen gelden; maar wij voor ons hebben de innige overtuiging, dat van de meeste vrijheid de meeste liefde het gevolg zal zijn, en dat, indien bij de vervulling van alle redelijke wenschen, de liefde voor het vaderland de algemeene band zal zijn, langzamerhand ieder, tot welke gezindte hij ook behoore, op de plaats zal komen, die hem toekomt."

In een vroeger Nommer deelden wij uit de te Dresden verschijnende protestantsche *Freimüthige Sachsen-Zeitung* eenige beschouwingen mede over de »huidige kerkelijke verwikkelingen in Pruissen" en de bekende tyrannieke maatregelen der Mecklenburgsche regering. Zij betreurde de vijandelijkheden tegen de Katholijke Kerk, en betreurde die zelfs in het belang der protestantsche belijdenis. Den 6 Oktober legde ook de protestantsche *Hannoversche Ztg.* eene ronde getuigenis af over het innerlijk streven der Katholijke Kerk. Zij begint aldus:

»Het Katholicismus gaat zigtbaar vooruit. Het ontbreekt daarbij niet aan overdrijving of aanmatiging. Hierover is nu veel geschreeuw, waarmede het echter niet gedaan is, des te minder gedaan is, omdat gewoonlijk over elken stap of vooruitgang van het Katholicismus geschreeuwd wordt, onverschillig of die billijk of onbillijk zij, en maar alleen omdat hij aan de andere zijde mishaagt. Het Katholicismus *is in zijn regt en werkt heilzaam en weldadig*, wanneer het de *christelijke waarheid*, waaraan het hem ook volgens de kerkelijk-protestantsche opvatting [illegible] ontbreekt, wanneer het de *christelijke belijdenis*, waarin het Protestantismus hem ter zijde staat, *tracht ingang te doen vinden*. Het is nog altoos in zijn regt, wanneer het door regtmatige middelen het Christendom poogt te bevorderen en werkzaam te maken in dien vorm, waarin het dit enkel en alleen meent te vinden. Wordt er nu ook nog geschreeuwd over 'tgeen het in dit volkomen billijk streven doet, dan kan zulks slechts uitgaan van de zoodanigen, die het positieve Christendom opzettelijk vijandig zijn, of die op het zeer bekrompen of dweepziek protestantsch-konfessioneel standpunt staan, of die niet weten wat Christendom is, en alles voor bloote priesterleer, werk of bedrog houden, wat hunne oppervlakkige redelijke en verstandelijke begrippen, in welke alleen zij het Christendom zien, te boven gaat. Onder de zoodanigen moet men zich niet scharen; men moet goed onderscheiden; men moet van de Katholijken leeren; men moet hen achten; men moet hen niet benijden noch willen belemmeren, wanneer zij op de aangeduide wijze voortstreven of vooruitgaan."

Met haar eerste Oktober-Nommer hebben de *Katholieke Nederlandsche Stemmen*, eene *Nieuwe Volgreeks* geopend, van welk feit wij onze lezers niet onkundig mogen laten. De Prospektus, die van deze gebeurtenis berigt geeft aan het publiek, vangt aan met de volgende woorden:

»De tijden, die wij beleven, zijn hoogst belangrijk; de verschijnselen, die wij rondom ons zien, wijzen op eene hoogst gewigtige toekomst. Terwijl aan den eenen kant alles in verwarring ligt en, reeds met den dood in het oog, het oogenblik der ontbinding met angst te gemoet ziet, zoo ontdekken wij aan de andere zijde een heilig verlangen en een rusteloos zoeken naar orde, naar eenheid, naar gezag. Zoowel de oppervlakte als de diepte wordt bewogen door één gevoel — behoefte namelijk aan wezenlijke godsdienst. De wijdst uiteenloopende rigtingen in Kerk, Staat en Maatschappij dorsten naar waarheid, en streven langs verschillende wegen voort naar den stroom des levenden waters, dien ze reeds uit de verte hooren ruischen..... En die stroom, waar ruischt hij? eenig en alleen in de Kerk, door Jezus Christus zelven op aarde gevestigd en tot op dit uur in stand gehouden; met andere woorden, in de Roomsch-Katholieke Kerk.

»Op ons, die de genade van God hebben ontvangen, van te mogen wonen in den schoot dier Kerk, rust alzoo eene dure verpligting: de verpligting, om te midden van den steeds algemeener wordenden afval, en dwars door het gehuil der opstijgende lasteringen heen die alom worden gehoord, ons als waardige kinderen der Kerk van Christus te betoonen.

»Het is ons voorgekomen dat de »*Katholieke Nederlandsche Stemmen*," om zulks met der daad te doen, een geschikt middel aan de hand bieden. Terwijl dan aan het Protestantismus, bepaaldelijk ook in ons Vaderland, de tijd nog gegund wordt zijn *mémoires d'outre-tombe* te schrijven, mogen de »*Katholieke Nederlandsche Stemmen*" zich gereed maken, om aan de doodsponde der reeds half gestorvene, met ernst, met kracht, met waardigheid, maar ook, volgens den echten geest der Katholieke Kerk, met teederheid en liefde, de eeuwige en onveranderlijke waarheden uit te spreken van het Katholicismus, waartoe de wereld moet terugkeeren of — vergaan.

»Reeds sedert het jaar 1835 bestonden de »*Catholijke Nederlandsche Stemmen*." Niets zou gewis meer overbodig zijn, dan te treden in bijzonderheden over het vele goede, dat door die *Stemmen* is gesproken gedurende al dien tijd. Zij hebben groote en veelvuldige diensten bewezen. De Nederlandsche Katholieken erkennen die gaarne, en houden ze steeds in dankbaar aandenken. Doch alles wat door menschen wordt daargesteld of van hen uitgaat, is onderworpen aan de algemeene wet der slijting, en gaat onvermijdelijk te niet, zoo het niet telkens op nieuw wordt bezield en als doorstroomd met den adem van een nieuw, van een jeugdig, van een krachtig leven.

»Dit alles in overweging nemende, heeft men in overeenstemming met den Uitgever der »*K. N. Stemmen*," het voornemen opgevat, om, nog in deze maand Oktober, van boven gezegd Blad eene nieuwe en geheel vernieuwde volgreeks te openen."

De Prospektus geeft vervolgens in korte trekken op, op wat wijze men voortaan de *Katholieke Nederlandsche Stemmen* wil laten spreken. »Zij gaan voort te bouwen op de oude grondslagen;" want »zij wenschen niets anders te weten en ook niets anders voor onze Landgenooten uit te spreken, dan hetgeen de onfeilbare Kerk van Christus sedert 18 eeuwen heeft geweten en standvastig geleerd."

Doch, »zal het Blad Katholiek wezen in den ruimsten zin des woords, dan moet het ook, naar het eigen wezen der Katholiciteit zelve, zich niet beperken binnen wat men uitsluitend godsdienstig zou kunnen noemen; maar dan moet het veeleer zich bewegen in allerlei rigtingen. [illegible] den die het opschrift voert, niet uitsluitend spreken over *Godsdienst*, maar ook over *Staat-*, *Geschied-*, *Letterkunde* en *Schoone Kunsten*, doch altijd uitgaande van het middelpunt, de Godsdienst, en er ook telkens toe terugkeerende.

»Over Staatkunde en Geschiedenis sprekende, is het ons plan niet telkens de onderlinge verhouding der kabinetten of de geschiedenis van den dag op den voet te volgen. In zoo verre het ons gegeven is, zullen wij trachten èn Staatkunde èn Geschiedenis telkens in verband te brengen met de groote doeleinden van Kerk en Maatschappij, namelijk, de openbare aangelegenheden, die men staatkunde noemt, als de middelen en wegen, door welke God zijne plannen ten uitvoer brengt — en voorts de geschiedenis, als de onbedriegelijke afspiegeling van Gods daden met en door en voor menschen. — En eindelijk wat de rubrieken: Letterkunde en Schoone Kunsten betreft, ook hier opent zich voor ons, in deze dagen, een ruim en belangrijk veld. Aan de verkeerde wijsgeerige beginselen, die in de drie laatste eeuwen zich op menig punt der beschaafde wereld den boventoon hebben aangematigd, is het te wijten, dat het regte begrip der christelijke poëzij en kunst in digte nevelen gehuld werd, en dat hare geschiedenis, bijzonder in ons Vaderland, grootelijks verminkt en verwrongen is. Wij stellen ons daarom voor, op het voetspoor van beroemde katholijke kunstkenners in het buitenland, naar de mate onzer krachten mede te werken ter toelichting van het wezentlijk verband tusschen echte kunst en Katholicismus, en ter regtvaardiging van de aanspraken der katholieke Nederlanders op het aanzienlijkst aandeel in den Nederlandschen kunstroem."

Aan het bovenstaande voegen wij nog toe, dat de *Katholieke Nederlandsche Stemmen* franko met den post verzonden worden voor *f* 8.50 in het jaar. Moge de redaktie der *Stemmen* Gods mildste zegeningen op haren arbeid ondervinden en, door de ijverige en trouwe vervulling van haar programma, in wijden kring het meest mogelijk nut stichten.

De achtenswaardige geestelijkheid van Noord-Brabant leed dezer dagen een gevoelig verlies door het overlijden in 82jarigen ouderdom van den Zeer Eerw. heer Roelfsen, sedert 1814 pastoor van Boekel. Hij was een man wiens buitengemeene ijver voor de dienst des Heeren gedurende zijn langdurige priesterlijke loopbaan, hem ten zegen deed zijn van zijn diocees en een sieraad der priesterschap. Die ijver blonk vooral uit in het stichten eener latijnsche school te Boekel tot opleiding voor de theologische studien. Uiterst werkzaam, alles opsporende en naauwkeurig aanteekenende, in talen en wetenschappen, alsmede in tijdrekenkunde en liturgie zeer bedreven, was hij een algemeene vraagbaak in vele moeijelijke quæstien van laatstgenoemden aard, zoodat wijlen Mgr. van Bommel, Bisschop van Luik, hem tot zijn lof, den tweeden Romsee noemde. Sedert 46 jaar, ook zelfs toen zijne vervallen krachten hem de priesterlijke werkzaamheden ontzegden, tot zijnen dood toe, schreef hij de zoogenaamde Kartebel of het jaarlijksch Direktorium voor de geestelijken zijner diocees. Den 8sten Oktober ll. is de waardige priester in den Heer ontslapen.

Zacht ruste thans 's mans asch in vrede, en zijne gedachtenis blijve in gezegend aandenken.

Het ongeluk op den Hollandschen Spoorweg had met den gisteren ten half 9 van hier vertrokken trein plaats tusschen 's Gravenhage en Voorschoten. De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* verhaalt het gebeurde op de volgende wijze:

»Doordien de lokomotief, de tender en vervolgens de twee goederenwagens uit het spoor liepen, had er eene verschrikkelijke botsing plaats, waardoor de genoemde voertuigen over en door elkander in de sloot geraakten, en de eerste wagen der derde klasse, waarin zich gelukkig weinig reizigers bevonden, letterlijk verbrijzeld werd. Er greep op dat oogenblik, tusschen de zich in de rijtuigen bevindende personen, eene worsteling plaats om uit de rijtuigen te komen, hetgeen gelukkig zonder verdere ongelukken afliep. Er zijn eenige reizigers slechts ligtelijk gekwetst. Minder gelukkig was de hoofdkondukteur, die in eene verhevenheid op den eersten wagen is geplaatst, om, zoo als men weet, in geval van ongeluk de wagens van den lokomotief te scheiden. Deze ongelukkige, bezig zijnde om de genoemde funktie te verrigten, stortte met den wagen het onderste boven, en had daarbij het ongeluk de vingers van zijne regterhand te verliezen; zij werden hem volkomen afgeklemd, tusschen het ijzer dat hij vasthield en den wagen, waar hij overheen geworpen werd. De machinist en stooker, hoewel in de sloot geraakt zijnde, kwamen zonder letsel vrij."

Dat een der passagiers een oog verloren en een ander eene zware kneuzing aan het hoofd bekomen zoude hebben, wordt tegengesproken. Ten gevolge van het ongeluk kwam de trein die ten 12 ure te Amsterdam moest zijn, hier eerst ten 5¾ ure aan. De spoorweg had zoo- [illegible] wagens moesten worden overgedragen; de beurstrein kwam hier dus ook eerst aan kwart voor zessen.

Uit Eindhoven wordt gemeld dat Vrijdag ll. in het naburig dorp Velthoven een hevige brand heeft gewoed, ten huize van een kleermaker; woning en inboedel werden eene prooi der vlammen.

Uit het verslag van de Eerste Algemeene Vergadering der vereeniging tot bevordering van Fabrijk- en Handwerk-Nijverheid in Nederland, gehouden 11 Augustus 1852, blijkt, dat, van de op de punten van beschrijving medegedeelde prijsvragen de volgende verkozen en de daarbij vermelde prijzen bepaald zijn, als:

1°. Hoe lang behoort het industrieel onderwijs, *ook naar aanleiding van hetgeen in het buitenland bestaat*, ingerigt te zijn voor jonge lieden, die zich aan de verschillende vakken van nijverheid hier te lande willen wijden, zoodat dit onderwijs aan de behoeften van den tegenwoordigen tijd volkomen voldoet? — *Vergulde zilveren medaille.*

2°. Onder de mindere volksklasse bestaat een groot bezwaar tegen het besteden der jongens op de winkels van verschillende vakken, in de geringe verdiensten die zij in de eerste jaren genieten. Ware het niet dat er verschillende gelegenheden bestonden, waar de van school komende jongens dadelijk het dubbele, ja somtijds het drievoudige konden verdienen, van hetgeen gewoonlijk door de bazen wordt gegeven, dan zou er van dit bezwaar geen sprake kunnen wezen, doch wijl het bestaat, zoo wordt de vraag voorgesteld: welke is de geschiktste wijze om te beletten of te voorkomen, dat zoovele jongens, als boodschaploopers in dienst treden, niets leeren, en dus in hun volgende leven dikwijls niet in staat zijn hun brood naar behooren te verdienen. — *Zilveren medaille.*

3°. De bestanddeelen eener muurbepleistering op te geven, welke proefondervindelijk blijkt, dat behoorlijk versteent, niet schilfert of afvalt en ook op de vochtigste muren aangewend zijnde, eene gelijkmatige kleur behoudt, hetzij in de oorspronkelijke witte of graauwe kleur, of vermengd met kleurende zelfstandigheden. — *Bronzen medaille.*

VOOR KNECHTS EN LEERLINGEN VAN LEDEN DER VEREENIGING.

1°. Het bovenste deel van een half-cirkelvormig kozijn, hetwelk op den hoek van een straat geplaatst kan worden, en waarvan de ronde hoek getrokken is met

eene straal van 1.10 el. Dit voorwerp te vervaardigen op 1/5 van de ware grootte en naar dezelfde maatstaf eene duidelijke teekening (alleen in lijnen) daarbij over te leggen.

2°. Een zilveren lepel en vork, welke zuiver vlak, met het holle blad op tafel liggende, het blad van den lepel of de tanden der vork noch ter linker- noch ter regterzijde uitwijken.

3°. Een plankje, een oppervlakte hebbende van een vierk. Ned. el, aan de eene zijde Fransch marmer en aan de andere zijde wit marmer geschilderd.

4°. Een uit een stuk geel plaatkoper gehamerde bal van een palm diameter, waarvan de overgeblevene opening niet meer dan drie Ned. duimen mag bedragen. Men verlangt dit stuk geheel door den hamer bewerkt te ontvangen, zonder dat het, eenigermate zelfs, is opgewerkt.

5°. Eene uit de hand vervaardigde spil voor een gewoon Fransch horologie.

Voor elk dezer vragen wordt door de vereeniging uitgeloofd eene som van *tien* gulden benevens getuigschrift, terwijl de bekroonde voorwerpen den eigendom der vereeniging worden tegen betaling der waarde, welke door de beoordeelaars zal worden bepaald.

Het stoomgemaal van honderd paardenkracht, te halfweg Amsterdam en Haarlem daargesteld, vervaardigd in de fabriek van de heeren P. van Vlissingen en van Heel, alhier, en bestemd tot ontlasting van Rijnlands boezem, ter zake van het droogmaken van het Haarlemmer-meer, is, in tegenwoordigheid van leden der kommissie voor deze droogmaking, in werking gebragt, en daarbij is bevonden, dat al de werktuigelijke deelen goed waren gesteld. De verdere voltooijing zal nu spoedig kunnen volgen, en het stoomgemaal zal derhalve eerlang tot verlaging van den gezegden boezem dienst kunnen doen.

Men meldt uit Grave 9 Oktober. Heden is de Maas buiten hare oevers getreden; de schade daardoor veroorzaakt, is hoogst aanzienlijk. De omliggende plaatsen zijn door een kanonschot, als naar gewoonte, gewaarschuwd. (*U.*)

Z. M. heeft 1°. den fuselier E. C. Rollier, van het wapen der inf. in O.-I., benoemd tot ridder der 4de kl. van de Militaire Willems-Orde, wegens zijn gehouden gedrag bij het dempen, in Maart 1851, van de onlusten in Palembang.

Z. M. heeft herbenoemd: tot plaatsverv. van den kantonr. te Delft, Mr. H. A. A. van Berkel; tot kantonr. te Woerden, Mr. C. J. N. Nieuwenhuis; tot griffier bij het kantong. te Amsterdam n°. IV, P. C. Sonstroom; tot plaatsv. van den kantonr. te Dokkum, ... te Steenwijk; tot plaatsv. van den kantonr. te ... te Winschoten, ... bij het kantongeregt te Winschoten, ... Cremers.

Het wetsontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850, der Kamer aangeboden bij koninklijke boodschap van den 12 Mei 1852, heeft aanleiding gegeven tot eenige vragen en aanmerkingen, voorkomende in het voorloopig verslag der kommissie van rapporteurs omtrent hetzelve, en beantwoord in eene door de regering voor de sluiting der laatstvoorgaande zitting van de Staten-Generaal ingediende memorie.

Dat wets-ontwerp thans op nieuw aan de overweging der Kamer onderworpen wordende, vermeent de regering tot toelichting daarvan te kunnen volstaan met eene verwijzing naar de reeds gewisselde stukken. Alleen wordt opgemerkt, dat in het thans op nieuw aangeboden ontwerp van wet is opgenomen eene door voormelde kommissie van rapporteurs verlangde en door de regering toegestemde wijziging, welke was aangewezen bij eene nota, als bijlage tot de voorschreven memorie van beantwoording behoorende.

Het op nieuw aangeboden ontwerp tot *vaststelling van een reglement op het beleid der regering in de Nederlandsche West-Indische bezittingen* komt woordelijk overeen met de in de vorige zitting gedane voordragt.

Bij het op nieuw aangeboden ontwerp tot *regeling van het muntwezen in de West-Indien en ter Kuste van Guinea*, is toegegeven aan het te kennen gegeven verlangen om aan den konsiderans van dat wets-ontwerp minder uitvoerigheid te geven. Bij de wederaanbieding van hetzelve heeft men de wijziging, vroeger bij nota aangewezen, thans in het ontwerp zelf gebragt, wordende overigens, tot toelichting daarvan verwezen naar de reeds gewisselde stukken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Okt. Heden namiddag ten 3 ure deed Lodewijk Napoleon zijn intogt in Angoulême. De geestdrift ging alle beschrijving te boven. Niet minder dan 80,000 plattelandbewoners hadden zich in en nabij de stad geschaard langs den weg, dien Lodewijk Napoleon afkomen moest. De Bisschop aan het hoofd der geestelijkheid, heeft den Prins President aan den ingang der hoofdkerk geluk gewenscht, waarop deze met veel welsprekendheid antwoordde.

Heden avond vertrekt de Prins-President weder van Angoulême naar Rochefort, overmorgen naar Rochelle, den 15 naar Tours en eindelijk den 16 van Tours naar Parijs.

— De indruk, dien de aanspraak van den Prins-President op het banket door de stad Bordeaux hem aangeboden, heeft te weeg gebragt, is onbeschrijfelijk. Ieder gevoelt thans dat er een belangrijk politiek feit plaats gehad en alle twijfel omtrent de invoering van het keizerschap opgehouden heeft. Zie hier eenige der voornaamste zinsneden uit de aanspraak van den Prins:

»Inderdaad, ik zeg het zonder hoogmoed en even zoo zonder valsche nederigheid, nog nimmer heeft eenig volk op eene meer regtstreeksche, gulle, eenparige wijze zijn wensch te kennen gegeven om zich te bevrijden van de vrees voor de toekomst, door in ééne zelfde hand eenen regeringsvorm te vereenigen, dien het verlangt.

»Het volk, van ongerijmde theoriën genezen, heeft de overtuiging gekregen dat de zoogenaamde hervormers niets dan vrijheidsdroomers waren, want er was altijd onevenredigheid tusschen hunne middelen en de beloofde resultaten.

»Thans bewijst Frankrijk mij zijne sympathie omdat ik niet tot de ideologen behoor. Om het vaderland gelukkig te maken, is het niet noodig nieuwe systemen toe te passen, maar om, vóór alles, vertrouwen in het tegenwoordige en zekerheid voor de toekomst te verschaffen. Daarom schijnt Frankrijk tot het Keizerschap te willen terugkeeren.

»Er is evenwel een bedenking geopperd, waarop ik moet antwoorden. Uit wantrouwen zeggen zekere lieden: »uit het Keizerschap zal oorlog ontstaan." Maar ik zeg: Het Keizerschap is de vrede, want Frankrijk wenscht het, en wanneer Frankrijk bevredigd is, dan heerscht er rust in de geheele wereld.

»De glorie kan een erfdeel zijn, maar de krijg niet. Hebben de vorsten, die zich beroemden afstammelingen van Lodewijk XIV te zijn, zijne oorlogen hervat? Niet uit vermaak ontbloot men 't slagzwaard, maar uit noodzakelijkheid wapent men zich, en men kan met waarheid in dit overgangs-tijdperk, waarin naast zooveel elementen van voorspoed, zich zooveel oorzaken van vernietiging ontwikkelen, zeggen: Wee hem die Europa het eerste sein tot eene botsing geeft, welks gevolgen onberekenbaar zouden zijn.

»Ik beken het, gelijk de Keizer, heb ik vele veroveringen te doen; ik wil, gelijk hij, de verschillende partijen met elkander verzoenen en de vijandige afwijkingen, die zonder voordeel voor iemand verloren gaan, tot den groote volksstroom terug voeren.

»Ik wil tot de godsdienst, tot de zedelijkheid, tot de welvaart dat nog zoo talrijke gedeelte der bevolking terug voeren, hetwelk te midden van een land, waar het geloof diepe wortels heeft geschoten, de voorschriften van Christus naauwelijks kent, en dat op den vruchtbaarsten bodem der wereld naauwelijks zijne voortbrengselen van eerste behoefte genieten kan. (*Sensatie.*)

»Wij hebben uitgestrekte onbebouwde gronden te ontginnen, wegen te openen, havens aan te leggen, rivieren bevaarbaar te maken, kanalen te voltooijen, ons spoorweguet volledig te maken; wij hebben tegenover Marseille een uitgestrekt koningrijk, dat met Frankrijk gelijk gesteld moet worden; al onze groote havens aan de westkust moeten met het Amerik. vasteland in naauwere gemeenschap gebragt worden door dat snellere verkeer, hetwelk ons nog ontbreekt. Overal eindelijk hebben wij bouwvallen weder op te trekken, valsche Goden neder te werpen, waarheden te doen zegevieren. Ziedaar hoe ik het keizerrijk zou begrijpen, indien het keizerrijk hersteld moet worden (*Sensatie. Kreten van: Leve de Keizer*)!

»Dit zijn de veroveringen, welke ik op het oog heb, en gij allen, die mij omgeeft, die gelijk ik het welzijn onzes vaderlands wenscht, gij zijt mijne soldaten. (*Ja! ja! langdurige toejuichingen*).

Aan het feestmaal hebben 180 personen deel genomen. 800 anderen wandelden onder de galerijen van de beurs. De zaal leverde een prachtig gezigt op. Ter linkerzijde van den Prins-President had Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Bordeaux plaats genomen.

— In deze hoofdstad gaat men voort met het maken van toebereidselen, om Lodewijk Napoleon op de meest plegtige wijze te ontvangen. Naar men verneemt, zijn al de leden van den Senaat opgeroepen, om te dier gelegenheid aan het spoorweg-station tegenwoordig te zijn. Ook zegt men, dat de dotatiën, na de herstelling van het Keizerrijk, aan de betrekking van senator onafscheidelijk verbonden zullen zijn, zonder dat daarbij eenige begunstiging van Lodewijk Napoleon meer zal te pas komen. Voorts houdt men nu weder staande, dat Lodewijk Napoleon, na zijne aankomst, het *Te Deum* in de kerk van Nôtre-Dame, niet zal bijwonen.

— Nabij de brug van Austerlitz te Parijs worden reeds toebereidselen gemaakt tot het timmeren van een ontzettend grooten triumfboog, die bij de intogt van den Prins-President in de hoofdstad zal gebezigd worden.

— Te St. Etienne heeft de Prins-President een eenvoudig dorpspastoor ontvangen, die 200 fr. bijeen had voor een klok, die 2000 fr. kostte, en die dienen moest om noodseinen te geven voor reizigers, die in de gebergten verdwaald zijn. De Prins-President gaf aanstonds de ontbrekende 1800 fr. toe. De goede pastoor weende van vreugde.

— In den nacht van den 4den op den 5den dezer werd te Romans (depart. Drôme), door middel van inbraak, het bureau van policie, waar nog al voorwerpen van waarde waren bewaard, geheel en al ledig gestolen.

MADRID, 6 Oktober. Bij kon. dekreet is bepaald, dat op den 29 Oktober eene nieuwe inschrijving zal plaats hebben tot terugkoop van amortisable schuld; daarvoor is eene som beschikbaar gesteld van 1,500,000 realen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 12 Okt. Men schrijft uit Breslau dat de minister van eeredienst von Raumer den hoogwaardigen kardinaal-aartsbisschop met een proces bedreigt, indien deze, gelijk hij sedert de Grondwet van 1848 gedaan heeft (en wel volgens § 18 der konstitutie) voortging met zelfstandig personen ter vervulling der klooster-beneficien te benoemen.

BERLIJN, 12 Okt. Aan de in Posen gekomen Jezuiten is van regeringswege alle uitoefening hunner geestelijke bediening verboden.

WEENEN, 11 Okt. Uit hoofde van het ongunstige weder is de wijnoogst reeds begonnen. Even als de graanoogst, valt ook de wijnoogst, zoowel wat kwaliteit als kwantiteit betreft, bij uitstek gunstig uit.

— Heden heeft men openlijk voor 26,199,000 fl. aan assignatiën, op de Hongaarsche lands-inkomsten en schatkistbilletten, verbrand.

— Het Sulina-stoom-scheepvaart-verdrag tusschen Rusland en Oostenrijk, is op de vroegere grondslagen thans definitief gesloten en de afkondiging aanstaande.

— Men spreekt van eene uitnoodiging uitgevaardigd aan de overige Staten van het Duitsche verbond, om te Weenen bijeen te komen tot eene tolkonferentie.

ITALIE.

Volgens de *Risorgimento* is de heer de Margharita door den Sardinischen Senaat benoemd tot rapporteur der kommissis van onderzoek der wet op het burgerlijk huwelijk.

»De kommissie, zegt de *Risorgimento*, zal de invoering van het Napolitaansche stelsel, half burgerlijk, half geestelijk, aanraden.

— Hetzelfde blad meldt dat de markies d'Azeglio, buitengewoon gezant van Sardinie te Parijs, die zich met verlof te Turin bevond, last heeft ontvangen, onverwijld naar zijn post terug te keeren. Den 8 Oktober is hij dan ook vertrokken.

De *Italia e Populo* berigt uit Florence, dat de verdere openbaarmaking van het verslag van Guerrazzi's proces aan de Toskaansche dagbladen is verboden.

BELGIE.

BRUSSEL, 12 Okt. Er is nog niets nader bekend van de zamenstelling van het kabinet; er schijnen nieuwe bezwaren ontstaan te zijn.

— Mevr. de Cuyper, de moeder der drie verdienstelijke Antwerpsche beeldhouwers, is dezer dagen in 75 jarigen ouderdom overleden. Zij heeft naauwelijks drie maanden het verlies overleefd van haren zoon J. B. de Cuyper, den maker van het standbeeld van Prof. Mathieu van Bree.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 4e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 13979 en 45670 ieder ƒ 1250; N°. 16194; 483, 6714, 3739 en 16603 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

BEVALLEN (10 Okt.): L. A. C. Hugues, geb. Pruyssenaar, D. — (12 Okt.): G. Sol, geb. Zwager, S. N. Dents, D.

OVERLEDEN (9 Okt.): Bartha Wennegers, 66 J.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 13 Oktober.

GRAANMARKT.

Poolsche Tarwe tot vorige prijzen aanconsumtie; andere soorten stil; 126, 130 a 5. Pools ƒ 290, ... Kubanka ƒ 235; 126, 129 a 5. Pools ƒ 291 ... Rogge prijshoudend, verkocht in Entrepot ... Archangel ƒ 182; in cons. 120 a Deensch ƒ 183. Garst iets hooger: 102 a Oldambster Winter ƒ 166. Haver en Boekweit zonder handel. *Koolzaad.* Deensch 58 £. Op 4 vaten Olie in Nov. ek. 55 £. *Lijnzaad:* 111/12 a Petersburger ƒ 280. *Raapolie* op 6/w. ƒ 34½; Vliegend ƒ 31½ ½; 1°. Mei ok. ƒ 35½; Nov.

ƒ 31¼, ⅛; Dec. ƒ 32¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 31¼; Vliegend ƒ 30¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 39½; Vliegend ƒ 38½.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	12 OKT. 4½ u.	gebl.	13 OKT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63¾	63 11/16	63¾	
Dito Dito	3 »	76 9/16	76⅝	76¾	76 11/16
Dito Dito	4 »	95⅝	95 11/16	95¾	
Dito Obligatien O. I.	4 »	95⅝			
Amortis. Syndic.	3½ »				
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »				
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	» »				
BELGIE, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank. 2½	»				
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	51 15/16	51 15/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	74 7/16	75	75⅛	
SPANJE Nieuwe	1 »	26⅛	25¾	25⅝	
Dito	3 »				
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	46 7/16	46⅜	46 7/16	
Coup. Bewijzen.		3 7/16	3 7/16	3 1/16	
Amortisable Schuld	»	6¾	6⅝	6 11/16	
PORTUGAL te Londen	5 »	42⅛	42		
Dito Dito	4 »	38 15/16	38¾	38⅞	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	107⅛	107⅛	108	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	106⅞	106⅞		
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	97			
Dito	4½ »	102⅜	102⅝		
Dito bij *Hope*	4 »	91	91¼		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	90⅝	90⅝	90¾	
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »				
POLEN, Certifikaten	4 »	85¼	85½		
Dito Aand. à fl. 500			160		
Dito met Lot. » 300		382			
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 ƒ					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78⅜	78	78 3/16	
Dito 1847	2½ »	40 11/16	40½	40 1/16	
Dito 1851	2½ »	40 3/16	40 1/16	40⅛	
Dito 1849	5 »	90¼	90¼		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »				
Dito	4 »				
Letter B	5 »	90⅜	90⅜	90 3/16	
Aand. met Loting fl. 500	ƒ				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5 »				
Dito Leening 1843	5 »				
Dito £ 200	»				
PERU	5½ »				
MEXICO Nieuwe	3 »	25 7/16	25 7/16		
VENEZUELA à £ 100	3½ »				
GRENADA à £ 100	2 »	21¾	21¾		
Dito Uitgestelde		11¾			
ECUADOR à £ 100	»	4½			

Hollandsche fondsen waren over het geheel iets beter. Van Spaansche blijven 1 pCt. Spanje cirka ½ pCt. lager, door winstrealisatie; de overige soorten waren meest alle op hunne vorige prijzen, met veel affaire in Bewijzen. In Portugeesche, Russen, Oostenrijksche en de andere vreemde effekten was geene noemenswaardige verandering.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. ƒ	56¼	Livorno	2/m. ƒ	38¾
„	zigt „	56½	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	55⅞	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56⅛	Weenen	6/w. „	30
Madrid	3/m. „	244	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	244	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	240	Hamburg	2/m. „	35¼
Bilbao	„ „	241	„	zigt „	35 7/16
Lissabon	„ „	41¾	Londen	2/m „	11,85
Porto	„ „	41¾	„	zigt „	11,90
Genua	2/m. „	46½	Rotterdam	„	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 12 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 55¼; 1840, 5 pc. 100¾; 1848, 100⅞; 1852, 101⅛; Spanje 1 pc. 25½; Binnenl. 3 pc. 46¾; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 11 Okt. Fransche 3 pc. 80,40; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 105,40; Schatk. 3,50; Bank-Actien 2830,—; Belg. 1840, 5 pc. 103¼; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 51¼; Binnenl. 3 pc. 46¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, 98½.

MADRID, 6 Okt. Spanje 3 pc. 47½; Ardoins 1 pc. 26½; Uitg. Schuld 6 7/16; Coupons 1¾.

LONDEN, 11 Okt. Cons. kont. 100⅜ a 100½; op tijd 100⅜ a 100½; Braz. 101 a 103; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 82 a 84; 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 21¾ a 22; Uitgest. 11½ a 12; Mexico — a —; Nieuwe 24⅝ a 24⅞; Peru 4½ pc. 103 a 104; Uitgest. 63 a 64; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104 a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38½ a a 38¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25⅞ a 26; 3 pc. 50½ a 51; Coup. cert. 3⅜ a 3½; Passive 6⅜ a 6⅝; Holl. 2½ pc. 64½ a 65; id. 4 pc. 96¼ a 96¾; Venez. 41 a 42; Uitg. 16 a 16½.

BERLIJN, 11 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 93; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 97½; Pools. 4 pc. 91½; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 154; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 143⅛g. id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 11 Okt. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje 1 pc. 24½; Binnenl. 3 pc. 43⅝.

FRANKFORT, 11 Okt. Met. 5 pc. 81¼; 4 pc. 64⅜; 2½ pc. 41; Bank-Actien 1377; Darmst. Loten fl. 50 90; id. fl. 25 31¼; Badensche Loten fl. 50, 66; id fl. 35, 37⅜; Nassausche 28⅜; Holl. 2½ pc. 63½, Werk. Sch. 4 pc. 95¾; Sijndic. 3½ pc. 94½.

ANTWERPEN, 12 Okt. *Koffij.* Met weinig handel. Er zijn slechts kleine partijtjes Java verkocht.

Granen. De markt blijft ferm en men vindt koopers tot vorige prijzen.

Rijst. Dit artikel blijft gewild.

LONDEN, 11 Okt. *Ruwe Suiker. Vreemde* ferm. *Geraffineerd.* In Gestampte wordt veel gedaan tot volle prijzen.

Koffij. Goede vraag voor Plantage Ceylan, met rijzende prijzen. Native ferm doch met geringen handel.

Talk. Veel vraag en de markt is ferm.

Granen. Engelsche Tarwe was er weinig aan de markt en 1 s. hooger.

LIVERPOOL, 11 Okt. *Katoen.* Er zijn gedaan 8000 b.; de markt is ferm.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 13 Okt. De Nederlandsche kof Lammegina kapt. Prins, was gedestineerd van Rotterdam naar St. Petersburg en den 22 September bij Waagsaa gestrand.

DOUVRES, 10 Okt. Het schip Geertruida, kapt. Bosschen van Amst. naar Newjork, is alhier lek binnengeloopen.

LOWESTOFT, 10 Okt. Eene Nederlandsche kof beladen met talk en smeer is alhier, door het volk verlaten binnengebragt.

STRAALSBUND, 4 Okt. Het schip Margaretha Gesina, kap. Schaaf, van Stockholm naar Amsterdam, bij Rügen gestrand, is wrak en verkocht, doch de lading geborgen.

HELGOLAND, 10 Okt. Dederlandsche kof Twee Gezusters, kapt. Orre, van Dantzig met Marwe naar Amsterdam is gisteren nacht, alhier in de nabijheid gestrand en zal weg zijn; het volk is gered en een gedeelte der lading en van de vleet geborgen.

BREMERHAVEN, 10 Okt. De schepen Anna Sophia, kapt. de Vries, van Londen naar Amsterdam, en Zeelust, kapt. de Boer, van Frederikstad naar Harlingen, zijn alhier lek en met meer andere schade binnengeloopen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 11 Okt. J. Krook, Elias en Pehr, Rio de Janeiro l. v. Falmouth.

UITGEZEILD:

TEXEL, 12 Okt. J. B. Wygers, Johannes Hermanus, Suriname. - H. F. Zoijlstra, de Komeet, id. - P. Franken, de Goede Verwachting, Sarramacca. - D. H. van Wyk, Anna en Arnoldina, Laguaijra. - S. H. Hoveling, Triest, Constantin. - K. J. van Hemert, Corneliszoon, Palermo en Napels. - T. A. Mulder, Alida, Trist. - G. Cafiero, Italia, Livorno. - G. G. Flik, Monnickendam, Marseille.

HELVOET, 12 Okt. E. H. Popken, Maria Magdalena, Batavia. - A. Kuipers, Euterpe, St. Ubes en id. - C. A. Malbranc, Arlequin, Samarang. - W. Timmermans, Boerhaven, Akyab. - L. Visser, Mary en Hillegonda, id. - T. van Rossen, Witte Cornelis de Witt, New-York. - A. A. Kruisina, Eensgezindheid, Galatz. - [illegible], id. - M. Gaence, Constanza, id. - P. F. Luanco, San Antonio, Gijon. - B. J. Goosens, Gerarda Klazina, Marseille. - L. J. Dik, Jantina Annechiena, Rouaan. - L. J. Tolner, Courier, Nantes. — Gisteren nog: L. den Boeems, Verwisseling, Bilbao.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 4 Okt. op 48° N.Br. 10° W.L. Roompot, kapt. de Boer, van Zierikzee naar Batavia.

CARGA-LIJSTEN.

ROTTERDAM.

RIO DE JANEIRO, Elias en Pehr, Krook: 3000 balen Koffij, B. H. Schröder en Comp.

— Lootse, Röhrs: 2826 balen Koffii, Order.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 13 Okt. in lading naar:

Keulen	J. Dienefelt, Fredrich Wilhelm.
„	H. Felten, Coln N°. 1.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp & Neus	H. Hoogeweg, Helena.
Mainz	W. Keller, Mainz N°. 1.
Weesel	P. J. Balk, Vrouw Rebekka.
Manheim	G. Itschert, Delphin.
Ludwighaven	J. B. Hambain, Delphin.
Frankf. & Coblenz	A. Urmetser, Frankf. N°. 16.
Rijnhoogte	ARNHEM 12 Oct. 3 el 30 duim.
	KEULEN 12 „ 13 vt. 4 „

PRIJZEN DER [illegible]

Geveild op Maandag 11 Oktober, in het O. Z. Heeren Logement.

N°. 1. Een Huis, Achterhuis en Erve, Rozengracht, DD, N°. 45; ƒ 4100, ƒ 300, P. Baby.

5. Een Huis en Erve, Kalverstraat, D, N°. 148; ƒ 7000, Opgehouden.

6. Een dito, Heerenstraat, SS, N°. 3; ƒ 3400, ƒ 700, J. F. Schutte.

N°. 2, 3 en 4 zijn niet geveild.

ADVERTENTIEN.

(2319) Heden verloste vrij voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, M. H. T. ELSHOF, geliefde Echtgenoote van

HEEMSTEDE, 12 October 1852. H. H. B. BENNEWIERTZ, Onderwijzer.

De Notaris DE BRUIJN te *Grave*, zal, ten verzoeke van zijne Principalen, voor den tijd van twaalf jaren, met wederzijdsch regt van opzegging telken drie jaar, Publiek Verpachten:

De WIND-GRAAN MOLEN te Grave.

In gebruik te aanvaarden primo Januarij aanstaande.

De voorwaarden liggen acht dagen voor de verpachting ter lezing, ten kantore van voornoemden Notaris.

De verpachting geschiedt te Grave, in het Logement *de Gouden Leeuw*, op de Markt, Provisioneel op Vrijdag den 29 October en Finaal op Vrijdag den 12 November 1852, des namiddags om 4 ure. (2316)

(2317) De DIRECTEUR der **KOSTSCHOOL VOOR R. K. JONGE HEEREN** te *Zevenbergen*, neemt de vrijheid Ouders en Voogden te berigten dat, het dertigtal zijner Leerlingen volledig zijnde, er niet voor 1°. April Élèves in zijne Inrigting kunnen geplaatst worden.

à VENDRE.

Un Orgue d'Eglise magnifique, avec Caisse en chêne sculpté, d'une hauteur de 6 Mètres 70/100, largeur 3 M. 75/100 et profondeur 1 M. 21/100.

Le Grand Orgue se compose de 13 registres et le Positif de 9.

Pour plus amples renseignements, s'adresser à la manufacture d'orgues d'Eglise et d'harmonium melodium de MERKLIN & SCHÜTZE, rue du Prince Royal, 24, à Ixelles, lez-Bruxelles. (2218)

EEN ZIEK BEEN *van zeer gevaarlijken aard, genezen door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.*

Mejufvrouw Poole, te Borough [illegible] op de [illegible] was sedert geruimen tijd lijdende geweest aan een open been, waaraan de voornaamste chirurgijns, zoowel bijzondere als die der openlijke hospitalen te vergeefs hunne kunst hadden beproefd, blijvende hunne herhaalde pogingen steeds zonder gevolg. Door het gebruik der pillen en der zalf van Holloway werd het zieke been echter tot verbazing van allen die het zagen, genezen, hetwelk te meer te bewonderen is, daar m jufvrouw Poole reeds in zeer gevorderden leeftijd verkeerde.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: *Doosjes Pillen* à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 7.75, ƒ 15.50, ƒ 23,50.

Potjes Zalf à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3,30, ƒ 8.15, ƒ 15.90, ƒ 23.90.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtschestraat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij A. P. MILIUS te *Utrecht*, en bij J. STRAATMAN. hoofd-depothouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.* (2075)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne gewone correspondenten wordt met succes gedebiteerd:

ALGEMEENE GESCHIEDENIS

TEN DIENSTE DER

KATHOLIJKE JEUGD.

DOOR

[illegible] MANNEGARN,

Hoogleeraar in de Kerkelijke Geschiedenis aan het Lycaeum Hosianum te Braunsberg.

Naar den derden, door eenen Katholijken Geestelijke, vermeerderden en verbeterden druk,

Uit het Hoogduitsch vertaald

door een R. K. Pastoor. 3 deelen. Prijs ƒ 3.30

GRADUALE ROMANUM, Compleet met 29 Missen en **ANTIPHONARIUM ROMANUM**, beide in Kwarto. De prijs van het Graduale is ƒ 24 en van het Antiphonarium, ƒ 15 gebonden in juchtlederen banden met koperen sloten.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.